

Sv. Križ pri Mariboru. Dan 10. julija je bil tudi za našo župnijo ob skrajni slovensko-nemški meji kaj lep praznik. Vršila se je prav slovesna ustanovitev podružnice „Slovenske Straže“. Že na predvečer je odmevalo daleč na okrog mogočno streljanje topičev, in dva lepa umetno izdelana kresa sta s svojim žarom naznanjala pomenljivi prihodnji dan. Sicer pa je gorelo tudi več drugih kresov. V nedeljo je imel domači g. župnik praznovanju spomina slovenskih apostolov primerno pridigo in slovesno sv. mašo, po kateri se je zbralo lepo število križanskih župljanov v hiši Jožefa Maček, kjer se je na odru bralnega društva vršila kratka, a ginja slavnost v čast sv. Cirila in Metoda. Dve mladenki in dva mladeniča so nam krasno deklamirali: „Sveta brata Ciril in Metod na Slovenskem“; potem je mladenka Julija Čepe v dovršenem govoru opisala tri poglobljene zasluge svetih apostolskih bratov Cirila in Metoda za slovenski narod. (Nato je domači g. župnik na kratko razložil pomen „Slovenske Straže“, zlasti za naše obmejne kraje, na kar je 55 udov takoj pristopilo k tukajšnji podružnici „Slovenske Straže“, ki se je nato osnovala. To število se bo pa sčasoma še pomnožilo. Veselico v prid „Slovenski Straži“ pa je tukajšnje bralno društvo priredilo že na praznik sv. apostolov Petra in Pavla, ki je vrgla čistega dobička 24 K 10 vin. Sedaj pa rasti in procvitaj „Slovenska Straža“ in njene podružnice!

Vurberg. Soba gospodarskega izobraževalnega društva je bila v nedeljo natlačena polna. Ljudstvu se je pojasnil v dveh govorih pomen „Slovenske Straže“ ter Slovencev sovražno delovanje „Südmärke“ in „Schulvereina“. Nato so domači pevci zapeli nekaj prav ljubkih pesmic. Fantje I. Rašl, Fr. Domiter in J. Sužnik so nabrali za „Slovensko Stražo“ 20 kron. Podružnica se pozneje ustanovi ali pa se priključimo ptujski podružnici.

Studenice pri Poličanah. Tukaj se je v nedeljo, dne 10. t. m. po večernicah ustanovila podružnica „Slovenske Straže“. Slavnostni govor je imel domači g. župnik, ki nam je že zjutraj pri službi božji razložil življenje in delovanje sv. Cirila in Metoda na slovanski zemlji za sveto vero in slovenski narodni jezik. Popoldne nam je pa tudi na zemljevidu pokazal kraje, koder sta hodila. Govoril je tudi en mož, štirje mladeniči in pet deklet. Udeležba je bila obilna.

Ljutomer. Prav zabaven večer smo imeli dne 10. julija. Bralno društvo je priredilo dve igri. Ponavljala se je igra: „Nežka z Bleda“. Vsa čast vrlim dekletom iz Murskega polja, dobro so rešile svoje vloge. Bile so vse šele drugič na odru, in vendar so dosegle izvrstne uspehe. Mladeniči so igrali za kmeta prav poučljivo igro: „Dva prepirljiva soseda, ali boljša kratka sprava kot dolga pravda, ter so želi obilo priznanja. — Mladeniči, mladenke, pristopajte k podružnici „Slovenske Straže“, ki se je ustanovila dne 10. julija. Vsi na stražo za sv. vero in slovenski narod!

Kapela pri Radgoni. Dne 10. t. m. smo imeli z dovoljenjem c. kr. okrajnega glavarstva ljutomerskega zborovanja podružnice „Slovenske Straže“ v Ljubljani. Izvolil se je odbor sledečih gg.: Josip Čirič, načelnik; Lovro Divjak, tajnik; davorin Meško, blagajnik; Vlad. Cepuder, odbornik. Agitacija je bila lahka, ker ni bilo protigitacije. Udnine se je nabralo približno 50 K v kratkem času in upamo še več, ker se nabira pridno. Nekateri udje so darovali po več kron, za kar se jim na tem mestu izreka srčna zahvala. — Odbor.

Sv. Jurij ob Ščavnici. 10. julija t. l. se je ustanovila tukaj podružnica „Slovenske Straže“. Svoj pristop je prijavilo 77 navdušenih in zavednih mladeničev in mladenk, med njimi 57 rednih in 20 podpornih članov oziroma članic; zares častno znamenje, da naša mladina umeva velevažen pomen „Slovenske Straže“ in da biva v nje srcu požrtvovalna ljubezen do zatiranih bratov na slovanski meji. Na ustanovnem shodu se je nabralo 300 K, ki se odpošljejo „Slovenski Straži“. — V podružnični odbor so bili izvoljeni: Janez Golnar kot načelnik; Franc Hole kot načelnika namestnik; Trezika Nemeč kot tajnica; Micika Vršič kot blagajnica; Plavec Alojz kot odbornik. Sedaj pa mladeniči in dekleta! Nabirajte še novih članov in vsak: Junaka se pokaži v delu pri „Slovenski Straži“!

Sv. Peter v Sav. dol. Ustanovni shod podružnice „Slovenske Straže“ se je vršil sijajno. Nad 200 cerkvi in slovenski domovini zvesto vdanih Sempeteranov je po poučnem govoru župnika dr. Jančiča vskliknilo: „Pogumno na mejo pomoči nesimo, naš narod otimimo.“ Zasluge slovenskih apostolov sv. Cirila in Metoda za Slovence sta proslavljala z navdušenostjo in krepko besedo spretni voditelj naših Orlov, bivši dragonski četovodja, Karol Ušen in brat Ivan Dimec, v obliki pesnice pa je sveta blagovestnika slavila M. Partelj. Zaupniki so začeli takoj po shodu v posameznih vaseh zbirati prispevke. Junaški mladenič Alojz Voh je prinesel prvi v blagajno lepo svoto, ki jo je pri zavednih Podložanih nabral. Druge vasi še sledijo. Nedelja nam je zopet pokazala, da bivajo v sredi Savinjske doline Slovenci, ki so vneti ne le za čast božjo, temveč tudi za slavo slovenske domovine.

Dramlje. Slovesno in z navdušenjem smo ustanovili podružnico „Slovenske Straže“. Pristopilo je 45 udov.

Brežice. Podružnica „Slovenske Straže“ se je na Ciril Metodovo slovesno ustanovila. Domačinov je pristopilo že lepo število, mož, žen in mladine. Zdaj pa na delo, da kmalu ne bo ene hiše v župniji, ki ne

bi bila častno zastopana v podružnici. Zopet vabimo tudi sosede iz onih župnij, kjer zdaj še nimajo lastnih podružnic, naj se nam pridružijo! — Vsi na stražo!

Rajhenburg. Tudi naši zavedni možje so zgrabili v žilave roke orožje „Slovenske Straže“ ter si prisegli, da hočejo do zadnjega braniti svoje ogrožene brate. Hvala izvrstnemu guverniku dr. Hohnjeju, ki je potopil v srca svojih poslušalcev temelj neustrasnega, vstrajnega delovanja. — Pristopilo je do 30 članov, ki bodo razširjali obrambno misel med zavednimi tovariši.

Politični ogled.

— **Bienertova** posvetovanja. Ministrski predsednik Bienert se je v petek posvetoval z voditelji nemških svobodomiselnih strank o položaju. Bili so vsi obupani, da se jim ni posrečilo streti slovenske obstrukcije. Bienert je voditelje zagotovil, da ne bo spremenil vladnega sistema in da tudi ne misli vladati s par. 14. Skušal bo spraviti v večino nove stranke, a političnih in narodnih ugodnosti ne bo dal nobenih. Jeseni bo zbornica nadaljevala, kjer je zdaj prekinila posvetovanja. Če jeseni nikakor ne bo šlo naprej, namerava Bienert razpustiti državni zbor. Obenem je Bienert povedal, da skliče septembra državne zbornice, državni zbor pa novembra.

— **Socialnozavarovalni odsek** kljub državnozbornim počitnicam pridno zboruje naprej. V petek je sklenil pododsek na dr. Krekov predlog, da bodo smele bolniške blagajne ustanovljati lastne lekarne. Tudi je odsek razpravljal o organizaciji okrajnih bolniških blagajn.

— **Na Ogrskem** je vladna stranka sestavila načrt svojega delovanja v sedanjem zasedanju. Vlada povdarja, da je liberalna. Glede volilne pravice izjavlja stranka, da je za tako razširjenje volilne pravice, s katero se zagotovi velik upliv na razvoj političnega življenja inteligenci in madžarski narodnosti. Torej vladali bodo še nadalje uradniki, židje in bogataši, nemadžarske narodnosti bodo pa še dalje zatirani.

— **57. nemški katoliški shod** se bo otvoril dne 21. avgusta v Augsburgu ob 2. uri popoldne s slavnostnim sprevedom in zborovanjem. Doslej se je oglasilo k sprevedu 493 društev, in sicer 181 delavskih, 101 rokodelskih pomočnikov, 75 moških društev, 74 dijaških, 38 vjenskih in mladinskih, kakor tudi 24 marijanskih kongregacij. Priglasenih je 18.000 mož, 417 zastav in 45 godb. Mnogo korporacij pa se še ni oglasilo.

— **Grška in Turčija.** Turki so pričeli grško blago in sploh vse grške trgovce bojkotirati. V pomorskih lukah se blago ne sme izkrcavati, ki bi prišlo na grških ladjah. Pred grškimi trgovinami pazijo na vsakega, ki bi šel notri. To je vzbudilo med Grki veliko ogorčenje. Na meji so se ustanovile vstaške čete, ki vpadajo na Turško ter tam vse pokončajo, kar jim pride v roke. — Turški vojni minister je dal III. vojnemu zboru povelje, da takoj prekorači mejo, če se opazi med grškimi ustaši uniformirane ljudi. Misli se, da gotovo izbruhne vojska.

Mala politična naznanila.

Dne 8. julija: Socialno-politični odsek državnega zbora je sklenil, da zboruje v odseku, deloma v pododseku cel mesec julij ter je to večeraj naznanil ministrskemu predsedniku Bienertu. — V Carigradu so odkrili tajno družbo, katere namen je bil, pomoriti ministre in druge turške državnike in tako napraviti konec mladoturškemu sistemu. Policija je zaplenila važne listine in mnogo oseb zaprla. — Krečanska opozicija je dovolila večini zbornice, naj izjavi velevlastim, da so mohamedanski zastopniki pripuščeni k narodni skupščini. Opozicija je izjavila, da bo pomagala vladi, napraviti zopet red.

Dne 9. julija: Japonci so svojo armado v Koreji znatno pomnožili. Korejski parlament je sprejel resolucijo, ki ugovarja proti priklopljenju Koreje Japonski. — V Belgradu so se pričela zopet pogajanja glede trgovinske pogodbe z Avstro-Ogrsko. — Na Balkanu je nastal razpor med Grško in Rumunijo, ker so Grki neko rumunsko ladjo v pristanišču na Grškem napadli. Grki nočejo dati zadoščenja. — Na Španskem se nadaljuje boj liberalcev za brezversko solo.

Dne 10. julija: Prestolonaslednik Franc Ferdinand pride jeseni v Budimpešto in ostane tam dalje časa. Stopil bo tudi v stik z vodilnimi političnimi in družabnimi krogi. — Ogrska zbornica gre takoj, ko reši zdaj predložene ji zakone, koncem tega meseca na počitnice, snide se pa zopet sredi septembra. Delegacije se snidejo šele novembra na Dunaju. — Italijanski parlament je sprejel novi šolski zakon, s katerim se ljudsko šolstvo podržavi. — Iz Rusije poročajo, da namerava vlada odločno nastopiti proti naraščajočemu pangermanizmu v baltičskih pokrajinah. V zvezi s tem je vlada izgnala iz žitomerskega okraja v guberniji Vilna 30 nemških družin, ker si niso hotele preskrbeti ruskega državljanstva, kakor predpisuje zakon.

Zahtevajte v gostilnah katoliško narodne liste: Slov. Gospodar, Straža.

Čenjenim naročnikom naznanjamo, da se bode tistim, ki dozdej še niso plačali naročnine, z današnjo številko list ustavil. Kdor torej noče, da se mu pošiljanje lista prekine, naj blagovoli prej ko mogoče naročnino doposlafi.

Uprav. Slov. Gospodarja.

Razne novice.

* **Iz finančne službe.** Colninsko skušnjo v Inostu je napravil s prav dobrim uspehom c. kr. finančni nadpaz. g. Jože Lužar iz Maribora. — Za stalnega finančnega nadpaznika je imenovan začasni nadpaznik g. Jakob Kaiser v Ptuj. — Premeščeni so: gg. nadpaznika Ignac Horvat iz Celja v Brežice, Ivan Dreu iz Brežic v Šmarje, paznika Franjo Drog iz Šmarja v Brežice in Alojz Ermenc iz Radgone v Ljutomer.

* **Iz železniške službe.** Na novo je sprejet uradniški aspirant Jožef Cugenus na postaji Rače-Fram. Premeščeni so: Avgust Neumann, asistent, iz Pragerskega v Bruck ob Muri; Franc Sobotka, asistent, iz Hrastnika v Celje; Rudolf Šegula, asistent, iz Litije v Hrastnik; Rudolf Kotnik, asistent, iz Rač v Trient; Rudolf Robenhaupt, adjunkt, iz Maribora (gl. kolodvor) v Ptuj.

Iz šole. Za nadučitelja na deški šoli v Celju je imenovan nadučitelj na Ormožu Franc Ceder; na deški šoli v Celju Benedikt Groller. Za definitivne učitelje, oziroma učieljice, so imenovani: Roman Köle na deški ljudski šoli št. III v Mariboru; na ljudski šoli v Marenbergu Jožefa Germuth; na deški šoli v Mariboru III Marija Liebisch; na meščanski šoli v Mariboru Angela Sobotka.

* **Cesarjeva osemdesetletnica.** Kakor se poroča, bo cesar razdelil ob svojem 80. rojstnem dnevu okoli 400 redov, toda samo zaslužnim osebam na polju dobrodelnosti.

Ljubljanski škof dr. Jeglič je pristopil z 200 K kot ustanovnik k „Slovenski Straži“. Ta domoljubni čin slovenskega vladike naj vzpodbudi vse dobro misleče rojake Slovence, da pridno posnemajo z obilnimi darovi za S. S. tega odličnega slovenskega rodoljuba.

Poslanec Pišek je precej hudo obolel in mora ležati. Marljivemu in priljubljenemu gospodu poslancu želimo skorajšnjega okrevanja, da bo zamogel nadalje sodelovati pri organizaciji kmečkega ljudstva na Spodnjem Stajerskem in skrbeti za njegov dobrobit.

* **Slovensko romanje** v sveto deželo. Slovenci priredijo letos skupno romanje v sveto deželo. Odhod bo dne 2. septembra t. l. Čas za vpisovanje se je sedaj podaljšal do 31. julija. Najvišje število romarjev je določeno na 536. Priglasilo se jih je že približno 400. Prostora je torej še za 136 romarjev. Pojasnila daje „odbor za slovensko romanje v sveto deželo“ v Ljubljani.

* **Liberalci** med seboj. Mladim liberalcem okoli „Narodnega Dnevnika“ ni prav, da je bil staroliberallec dr. Tavčar izvoljen v odbor Ciril-Methodove družbe. Nastala je vsled tega že prava častnikarska vojska med „Narodnim Dnevnikom“ in „Slovenskim Narodom“, ki Tavčarja zagovarja. Stajerski mladi liberalci so očitno nezadovoljni, ker so zgubili 30. državnozbornski volilni okraj in mislijo na lastno organizacijo.

* **Izprememba** v katoliškem časopisju. Tržaško-katoliško tiskovno društvo se je domenilo z goriškim, da bo od 1. julija dalje nehala tržaška „Zarja“ izhajati, namesto nje pa dobe dosedanji naročniki tega lista „Novi čas“ s prilogama „Naš kmečki dom“ in „društvenik“. Ta združitev je prvi korak k združitvi obeh krščansko-socialnih zvez. Tako bo katoliško slovensko časopisje med primorskimi Slovenci postalo trdnjše in enotnejše.

* **Osmi avstrijski vinarški shod** se vrši od 5. do 10. septembra t. l. na Dunaju. S tem shodom so združena ne le razna važna, avstrijsko vinarstvo zadevajoča strokovna posvetovanja in zborovanja, ampak tudi gotovo jako poučna mednarodna razstava vinarških in kletarskih strojev, potrebnih in znanstvenih pripomočkov. Obenem so s shodom združeni razni izleti v velike dunajske kleti itd. Tega shoda se udeleži lahko vsakdo, ako se zglašil poprej pri avstrijskem državnem vinarškem društvu, oziroma pri njegovem poslovodstvu v Kressu.

Koledar Slovenskega planinskega društva je izdal nadučitelj Fr. Kocbek. Cena 1 K.

* **Poletni dopusti** domobrancev bodo letos od 18. julija do 7. avgusta. Poveljniki čet pa pošljejo vojake domov že lahko 16. julija.

Nakupovanje plemenskih kobil. Dne 15. septembra t. l. ob 8. uri popoldne bode v Ljutomeru komisija nakupila 15 plemenskih kobil, ki morajo biti stare 3/4 do 7 let, krepke rasti, trdne podstave in pravilne, izdatne hoje ter najmanje 161 cm visoke. Rodu morajo biti kobile po žrebčarskih žrebcih angleške polukrvnosti, iztočne krvnosti ali lipicanskega plemena, in se mora o njih domnevati, da bodo dale ježne konje (remonte). Te kobile se bodo prodajnikom prepustile pod gotovimi pogoji in proti gotovim obveznostim. Tozadevni pogoji se poizvedo pri maribor-